

Vlaams
Parlement

ingediend op **1685** (2017-2018) – Nr. 2
19 oktober 2018 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Lies Jans en Katrien Schryvers

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met
het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017
tussen de Vlaamse Gemeenschap,
het Waalse Gewest,
de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
en de Duitstalige Gemeenschap
betreffende de aanknopingsfactoren,
het beheer van de lasten van het verleden,
de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen
en de praktische regels
betreffende de bevoegdheidsoverdracht
tussen de kinderbijslagfondsen

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bert Moyaers.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Danielle Godderis-T'Jonck, Lorin Parys, Peter Persyn, Elke Sleurs,
Tine van der Vloet;

Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Martine Taelman;

Bert Moyaers, Freya Van den Bossche;

Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Lies Jans, Manuela Van Werde;

Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;

Jo De Ro, Emmily Talpe;

Jan Bertels, Bart Van Malderen;

Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

1685 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgesondheid en Gezin	4
2. Algemene bespreking	7
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	8
4. Stemming over het geheel	8

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de aanknopingsfactoren, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen, tijdens haar vergadering van dinsdag 16 oktober 2018.

1. Toelichting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de aanknopingsfactoren, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen, legt de basis vast voor de verhouding tussen de deeltentiteiten en de uitbetalingsactoren in de verschillende deeltentiteiten na 1 januari 2019.

Artikel 2 van dit samenwerkingsakkoord hanteert de aanknopingsfactoren die in het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2016, dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, werden ingevoerd.

Ook na 1 januari 2019 bepaalt voornamelijk de woon- of verblijfplaats van een kind welke deeltentiteit bevoegd is om de gezinsbijslagen uit te betalen. Daarnaast worden criteria gehanteerd die toelaten om in een Europese context ook rekening te houden met de socioprofessionele situatie van de personen die een recht op gezinsbijslagen kunnen openen voor een kind.

Ten aanzien van de huidige aanknopingsfactoren wordt een verdere verfijning doorgevoerd door ook rekening te kunnen houden met het zelfstandige statuut. Er wordt eveneens een voorrangregeling ingevoerd wanneer bijvoorbeeld beide ouders onder dezelfde aanknopingsfactor vallen. De woon- of verblijfplaats van de moeder bepaalt welke deeltentiteit bevoegd is om het vooraf betaalde kraamgeld uit te keren.

Om tot een uniform gezinsbegrip te komen tussen de deeltentiteiten voor de toepassing in een Europese context, wordt een dergelijk gezinsbegrip geformuleerd in artikel 3 van dit samenwerkingsakkoord. Om te vermijden dat afwijkende gezinsbegrippen in de verschillende regelgevingen van de deeltentiteiten ertoe leiden dat burgers een recht op gezinsbijslagen wordt ontzegd, wordt een gezamenlijk gezinsbegrip geformuleerd. Hierdoor kunnen de ouders, de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van de ouder met wie de ouder feitelijk of wettelijk samenwoont of de persoon met wie de ouder gehuwd is, een recht op gezinsbijslagen openen voor hun eigen of gemeenschappelijke kinderen onder toepassing van de Europese verordeningen.

Vlaanderen beschouwt de gezinsbijslagen als een recht van het kind, los van het socioprofessionele statuut. In een Europese context geldt voor gezinsbijslagen een voorrangregeling die wel gebaseerd is op het socioprofessionele statuut. Vanuit die optiek wordt de huidige socioprofessionele indeling voortgezet na 1 januari 2019.

Het huidige kinderbijslagstelsel hanteert een eigen gezinsbegrip en een eigen voorrangregeling om te bepalen wie rechthebbende kan zijn. Het zijn twee factoren die in combinatie met de huidige aanknopingsfactoren in het samenwer-

kingsakkoord van 14 juli 2016, bepalen welke deelentiteit bevoegd is om de gezinsbijslagen uit te betalen in een Europese context.

Aangezien de huidige begrippen niet geheel aansluiten op de begrippen die worden toegepast na 1 januari 2019, wordt in artikel 4 een overgangsregeling vastgelegd die erop gericht is om op vanaf januari 2019 geen grote schokken te veroorzaken in de betrokken dossiers. Er komt een geleidelijke overgang wanneer een gewijzigde gezinssituatie of socioprofessionele situatie invloed heeft op de Europese voorrangscategorieën, of op de voorrangsregeling.

De eerste drie artikelen regelen hoe de bevoegdheid van een deelentiteit moet worden bepaald. In artikel 6 van het samenwerkingsakkoord worden afspraken vastgelegd die gelden wanneer de bevoegdheid tussen deelentiteiten wijzigt. De deelentiteit die een bevoegdheidswijziging vaststelt, blijft bevoegd tot het einde van de lopende maand. Zij verstrekt de nodige informatie aan de overnemende deelentiteit zodat die zonder onderbreking de betalingen kan voortzetten.

De toelichting volgt volgens minister *Jo Vandeurzen* de chronologie van het samenwerkingsakkoord niet. Hij concentreert zich eerst op de onderdelen die betrekking hebben op de periode vanaf 1 januari 2019. Artikel 7 hangt nauw samen met artikel 6. Wanneer er een bevoegdheidsoverdracht is of als een entiteit elementen vaststelt waardoor de bevoegdheid van een andere entiteit komt vast te staan, dan bezorgt zij dat onmiddellijk en elektronisch aan de andere deelentiteit. Deze gegevensuitwisseling verloopt elektronisch.

Vervolgens licht minister *Jo Vandeurzen* de wijze toe waarop rechtzettingen voorafgaand aan 1 januari 2019 worden doorgevoerd. Daartoe moeten de nodige informatietechnologieapplicaties overeind worden gehouden, wat verzekerd wordt in artikel 8.

Om de Europese en internationale verplichtingen te kunnen voortzetten, moeten deze applicaties ook overeind blijven. De onderhoudskosten van de applicaties voor gegevensdeling (het kadaster en de trivia-toepassing) worden gedeeld overeenkomstig de verdeelsleutel uit de Bijzondere Financieringswet.

Deze toepassingen kunnen worden aangepast om decreten van deelentiteiten te kunnen uitvoeren. Deze aanpassingen vereisen steeds respect voor de aangehaalde continuïteit. Een basis van deze applicaties dient ongewijzigd te blijven.

De deelentiteiten houden elkaar op de hoogte van dergelijke wijzigingen en nodigen elkaar uit om eraan deel te nemen. De afspraken voor dergelijke wijzigingen worden vastgelegd in een samenwerkingsprotocol tussen de betrokken deelentiteiten.

Vlaanderen zal zelf instaan voor zijn gegevensuitwisseling en -bewaring. Vlaanderen maakt thans geen gebruik van deze mogelijkheden.

Voor de betaalapplicaties van de federale kinderbijslagfondsen gelden gelijksoortige bepalingen. Ze moeten ter beschikking blijven om rechtzettingen te kunnen uitvoeren. De regionale rechtsopvolgers mogen de betaalapplicaties enkel met respect voor dit feit aanpassen.

De deelentiteiten moeten elkaar vijf jaar en drie maanden na de eerste overname van de bevoegdheden inzake de gezinsbijslagen op de hoogte houden of ze het kadaster en de trivia-toepassing verder wensen te gebruiken. Dat betekent dat deze applicaties tot 31 maart 2024 onderhouden worden. Hierdoor kunnen alle

mogelijke regularisaties als gevolg van de toepassing van de vijfjarige verjaringstermijn uit de huidige Algemene Kinderbijslagwet, worden uitgevoerd.

Artikel 1410 van het Gerechtelijk Wetboek machtigt onder andere de kinderbijslagfondsen om gezinsbijslagen in te houden om schulden terug te vorderen. De deeltentiteiten continueren in artikel 9 van dit samenwerkingsakkoord deze toepassing over entiteiten heen. Een regionale uitbetalingsactor verricht inhoudingen op de gezinsbijslagen op vraag van een regionale uitbetalingsactor uit een andere deeltentiteit wanneer deze een terugvordering heeft ten aanzien van eenzelfde persoon. Indien er meerdere schuldvorderingen in hoofde van dezelfde persoon bestaan, primeert de oudste schuldvordering.

Artikel 12 van het samenwerkingsakkoord stelt de mogelijkheid tot bemiddeling in wanneer deeltentiteiten het niet eens raken over de toepassing van de aanknopingsfactoren of bepalingen inzake de lasten van het verleden. Ook indien er vragen zijn over de Europese context nodigen de deeltentiteiten elkaar uit om in gesprek te gaan.

Een aantal bepalingen van dit samenwerkingsakkoord wordt retroactief ingevoerd. Hoewel er grote inspanningen zijn geleverd om dit samenwerkingsakkoord tijdig ingang te laten vinden, hebben de werkzaamheden als gevolg van de Brusselse context enige vertraging opgelopen. Toen de werkzaamheden in een verregaand stadium waren, bleek dat een gezamenlijke overname van de bevoegdheden niet in alle deeltentiteiten mogelijk was.

Een asynchrone uitstap mogelijk maken, waarbij er toch voldoende afstemming kan blijven en alle deeltentiteiten de nodige garanties kan worden geboden, vergde de nodige tijd. Tijd die de Raad van State ruim besteedde aan zijn advies. Hierdoor wordt een aantal acties die al plaatsvinden, thans pas aan het Vlaams Parlement voorgelegd.

Zo is er de bevroering van de bevoegdheid op federaal niveau, opgenomen in artikel 10 van het samenwerkingsakkoord. Dossieroverdrachten omdat er een bevoegdheidswijziging plaatsvond, zijn bevroren sinds 1 januari 2018. Op die manier boden de deeltentiteiten aan de kinderbijslagfondsen een stabiele periode tijdens dewelke zij al hun aandacht op de dossieroverdrachten naar de deeltentiteiten konden richten.

Tijdens deze stabiele periode organiseerden de kinderbijslagfondsen hun dossiers in subportefeuilles per deeltentiteit waardoor zij hun dossiers op 31 december 2018 georganiseerd kunnen overdragen. De dossiers staan reeds sedert 1 juli 2018 ter beschikking van de deeltentiteiten met het oog op de nodige voorbereidingen.

Tegelijkertijd kregen de kinderbijslagfondsen de mogelijkheid om hun subportefeuilles aan elkaar over te dragen. De kinderbijslagfondsen kunnen zich zo voorbereiden op de toestand vanaf 1 januari 2019 wanneer kinderbijslagfondsen niet langer in alle deeltentiteiten actief zullen zijn. Hiertoe bevat het samenwerkingsakkoord de nodige technische bepalingen en is er een bijzondere positie vastgelegd voor de Duitstalige Gemeenschap.

De kinderbijslagfondsen dienden voor 1 juli 2018 onderling overeenkomsten af te sluiten om dergelijke overdracht te formaliseren. Het beheerscomité van het Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag (FAMIFED) heeft daartoe een modelovereenkomst opgesteld met de minimale bepalingen die in deze overeenkomst opgenomen moeten worden.

Op basis van deze overeenkomsten kunnen de kinderbijslagfondsen elkaar vergoeden voor de overdracht van subportefeuilles. Het beheerscomité heeft deze overeenkomsten zoals vereist intussen goedgekeurd. De kinderbijslagfondsen kunnen deze subportefeuilles overdragen tot op zijn laatst 31 december 2018.

Het laatste lid van paragraaf 4 van artikel 10 bepaalt wat er met de dossiers gebeurt wanneer een kinderbijslagfonds zijn activiteiten stopzet of geen regionale rechtsopvolgers heeft aangeduid. Minister Jo Vandeurzen prijst zich gelukkig dat er geen gebruik moeten worden gemaakt van deze noodprocedure.

Artikel 11 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de regeringen van de respectievelijke deelentiteiten instaan voor de intrekking van de vergunning van de federale kinderbijslagfondsen, voor de erkenning of vergunning van regionale kinderbijslagfondsen, en voor de overname van het beheer van de bevoegdheden. Daarnaast kunnen de respectievelijke regeringen personeel overnemen van de vrije kinderbijslagfondsen indien zij dat wensen.

Artikel 5 van het samenwerkingsakkoord regelt het beheer van de lasten van het verleden. De burger kan immers voor de periode voorafgaand aan de inwerking-treding van het Groeipakket zijn rechten onder de Algemene Kinderbijslagwet vrijwaren. Daarbij is de huidige geldende verjaringstermijn van vijf jaar van toepassing.

Aangezien de huidige kinderbijslagfondsen niet verder voor de deelentiteiten zullen opereren en elkeen zijn eigen uitbetalingsactoren zal erkennen of vergunnen, moet er bepaald worden hoe de burger zijn rechten onder de Algemene Kinderbijslagwet kan vrijwaren vanaf 1 januari 2019. Daartoe moeten de federale kinderbijslagfondsen een rechtsopvolger aanwijzen in elke deelentiteit. Deze rechtsopvolger zal de verplichtingen van zijn voorganger vervullen.

Hiertoe hebben de federale kinderbijslagfondsen een overeenkomst afgesloten met hun regionale rechtsopvolgers. Het beheerscomité van FAMIFED heeft de minimale bepalingen ingesteld die deze overeenkomst moeten bevatten. Intussen is voor de Vlaamse rechtsopvolgers het nodige gedaan en heeft FAMIFED deze overeenkomsten goedgekeurd.

Voor de burger brengt dat met zich mee dat hij zich op elk moment vanaf 1 januari 2019 enkel tot zijn huidige uitbetalingsactor moet richten. Het is deze die verantwoordelijk is om de aldus ontvangen vraag of informatie van de burger te verspreiden onder de rechtsopvolgers in de deelentiteit zodat de burger zijn rechten gevrijwaard ziet.

Waar verschillende regionale rechtsopvolgers moeten tussenkomen om periodes te regulariseren die onder de bevoegdheid van hun verschillende federale voorgangers vallen, wordt de burger enkel geconfronteerd met zijn eigen uitbetalingsactor.

De publieke uitbetalingsactor in Vlaanderen zal in de rechten en plichten van FAMIFED treden vanaf 1 januari 2019. Ook hier geldt een speciaal regime voor de Duitstalige Gemeenschap.

2. Algemene bespreking

Lies Jans vindt het belangrijk dat het Vlaams Parlement dit samenwerkingsakkoord goedkeurt omdat 1 januari 2019 nadert. Deze samenwerkingsovereenkomst regelt veel technische aangelegenheden en lost samenwerkingsproblemen op zodat er vanaf januari 2019 veel mogelijk is.

Het is voor iedereen belangrijk dat de betaling van de kinderbijslag wordt gecontinueerd bij de overgang. De uitbetalingsactoren moeten ervoor zorgen dat alles vlot verloopt. Wat is er geregeld voor het geval er toch problemen opduiken? Moeten gezinnen zich tot de uitbetalingsfondsen richten bij problemen? De uitbetalingsfondsen maken thans een grote evolutie door en staan nog ver van de gezinnen. Pas vanaf 1 januari 2019 spelen ze een andere rol die dichter bij de gezinnen staat. Lies Jans is bezorgd dat de uitbetalingsfondsen nog niet klaar zijn voor die nieuwe rol. Ook de Huizen van het Kind zullen de gezinnen informeren. Hoe zal de eerste periode, waarin er veel zal veranderen, verlopen? Welke stappen plant minister Jo Vandeurzen nog om problemen te vermijden?

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat Kind en Gezin intensief overlegt met alle nieuwe vergunde uitbetalingsactoren. Uit wat hij over dat overleg verneemt, blijkt iedereen klaar te zijn voor 1 januari 2019. Ouders moeten zich richten tot het uitbetalingsfonds waarbij ze aangesloten zijn. Deze uitbetalingsfondsen zijn niet van nul begonnen omdat ze een beroep kunnen doen op de aanwezige expertise.

De kinderbijslagfondsen staan thans al op dagdagelijkse basis in contact met hun klanten. Ze zijn op basis van het Handvest van de Sociaal Verzekerde verplicht op afzienbare termijn te antwoorden op vragen van hun klanten. De kinderbijslagfondsen bouwen een klantenbestand op via de aangesloten werkgevers, maar in de stap nadien zijn het in de dagdagelijkse praktijk de dossierbeheerders die op vragen van burgers reageren. Hun bereikbaarheid is thans al van dezelfde orde als na 1 januari 2019.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 3

De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen eenparig met 15 stemmen aangenomen.

4. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet wordt eenparig met 15 stemmen aangenomen.

Bert MOYAERS,
voorzitter

Lies JANS
Katrien SCHRYVERS,
verslaggevers